

Evelina Oprina

Ioan Gârbuleț

**TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC
DE EXECUTARE Silită**

Volumul I
Teoria generală și procedurile execuționale

Universul Juridic
București
-2013-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2013, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

***NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA UNUIA
DINTRE AUTORI ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE
INTERIORUL ULTIMEI COPERTE.***

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OPRINA, EVELINA

Tratat teoretic și practic de executare silită / Evelina

Oprina, Ioan Gârbuleț. - București : Universul Juridic, 2012

2 vol.

ISBN 978-973-127-913-8

Vol. 1 : Teoria generală și procedurile execuționale. –

Bibliogr. - ISBN 978-973-127-914-5

I. Gârbuleț, Ioan

347.952(498)

REDACȚIE:

tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0732.320.666**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL

tel.: **021.314.93.15; 0733.673.555**

DISTRIBUȚIE:

fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

COMENZI ON-LINE,

CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%

Abrevieri

ABGB	Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (Codul civil general austriac)
adde	a se adăuga
alin.	alineat
apud.	citat după
art.	articol
BGB	Deutsches bürgerliches Gesetzbuch (Codul civil german)
B. Of.	Buletinul Oficial, Partea I
c.	contra
C. aer.	Codul aerian
C. civ.	Codul civil
C. civ. elv. (fr.) (it.) (Q)	Codul civil elvețian (francez) (italian) (Québec) etc.
C. com.	Codul comercial
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Strasbourg)
c.f.	cartea funciară
C. fam.	Codul familiei
C.Jud.	Revista „Curierul Judiciar” – serie nouă
CJCE	Curtea de Justiție a Comunităților Europene (Luxembourg)
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
C. m.	Codul muncii
Convenție	Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția europeană a drepturilor omului)
C. pen.	Codul penal
C. pr. civ.	Codul de procedură civilă
C. pr. fisc.	Codul de procedură fiscală
C. pr. pen.	Codul de procedură penală
Cass. fr. (it.)	Curtea de Casație franceză (italiană)
cf.	a se compara cu
col. civ.	colegiul civil
C. Ap.	Curtea de Apel
Cas.	Înalta Curte de Casație și Justiție a României
CC	Curtea Constituțională
CSJ	Curtea Supremă de Justiție (1990-2003)
dec.	decizia
dec. civ. (pen.)	decizia civilă (penală) etc.
D.	Decret
D.L.	Decret-lege
Digesta	Corpus Juris Civilis
Dreptul	Revista „Dreptul” – serie nouă
ed.	ediție
Ed.	Editura
eod. loc.	eodem loco, „în același loc”
et alii	și alții (altele)

ex.	(de) exemplu
etc.	etcaetera („și celelalte”)
fr.	francez
g.	german
H.G.	Hotărârea Guvernului României
HCM	Hotărârea Consiliului de Miniștri
ibidem	în același loc
idem	același autor
i.d.	id est, „adică”
infra	mai jos
it.	italian
Jud.	Judecătoria
L.	Lege
loc. cit.	locul citat
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
n.a.	nota autorului
n.n.	nota noastră (a autorului)
nr.	numărul
NCC	Noul Cod civil român (Legea nr. 287/2009)
NCPC	Proiectul Noului Cod de procedură civilă (2009)
N.R.	Nota redacției
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
op. cit.	opera citată
p.	pagina
pp.	paginile
p.n.	paranteza noastră
par.	paragraful
passim	în diverse locuri
pt.	pentru
pct.	punctul
Plen TS	Plenul Tribunalului Suprem
PR	„Pandectele române” – Repertoriu de jurisprudență, doctrină și legislație – serie nouă
RDC	„Revista de drept comercial” - serie nouă
RRA	„Revista română de arbitraj”
RRD	„Revista română de drept”
RRDA	„Revista română de drept al afacerilor”
RRDM	„Revista română de dreptul muncii”
RRDP	„Revista română de drept privat”
s. civ.	secția civilă
s. civ. propr. int.	secția civilă și de proprietate intelectuală
s. com.	secția comercială
s. cont. adm.	secția contencios administrativ
SCJ	Revista „Studii și cercetări juridice”
Studia	Revista „STUDIA Universitatis Babeș-Bolyai” – Series Iurisprudentia
sent. civ. (pen.)	sentință civilă (penală) etc.
s.n.	sublinierea noastră

s. pen.	secția penală
supra	mai sus
ș.a.	și alții (altele)
t.	tomul
T.	Tribunalul
TJ	Tribunalul județean
TMB	Tribunalul Municipiului București
T. pop. rai.	Tribunalul popular al raionului
T. reg.	Tribunalul regional
TS	Tribunalul Suprem
urm.	următoarele
VO	verbo (la cuvântul)
V.	a se vedea
vs.	versus, „contra”
vol.	volumul
ZGB	Zivil Gesetzbuch (Codul civil elvețian)

CUVÂNT-ÎNAINTE

Executarea silită reprezintă una din instituțiile fundamentale ale dreptului procesual civil și o componentă importantă a justiției într-un stat de drept. Încrederea publicului în actul de justiție depinde într-o măsură importantă și de eficacitatea mecanismelor de executare silită, fiind absolut necesar ca o hotărâre judecătorească obținută în urma unui demers judiciar, de multe ori, de durată și costisitor, să aibă o finalitate practică concretă, astfel încât justițiabilul să conștientizeze beneficiile rezultate din obținerea unui rezultat pozitiv în cadrul procesului. În caz contrar, în lipsa unor mijloace procedurale coerente, clare, suplă și rapide care să garanteze ducerea la îndeplinire efectivă a titlului executoriu, partea ar fi în imposibilitate de a se bucura de câștigarea procesului, titlul executoriu conferind, astfel, creditorului doar un drept teoretic și iluzoriu.

Importanța executării silite rezidă și din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța europeană statuând în repetate rânduri că dreptul la un proces echitabil nu acoperă procedura numai până la pronunțarea hotărârii, ci până la executarea acesteia, considerând că executarea silită face parte integrantă din noțiunea de proces, în sensul art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Lucrarea de față, structurată în două volume de mare întindere, reprezintă o abordare teoretică și practică a domeniului executării silite din perspectiva concepției procesuale a noului Cod de procedură civilă, recent intrat în vigoare, fiind prima lucrare de o asemenea amploare din literatura juridică dedicată în exclusivitate celei de-a doua faze a procesului civil.

Prin exprimarea unor opinii personale cu privire la interpretarea unor texte de lege și a întocmirii unor modele de acte folosite în această procedură, am căutat să abordăm dreptul execuțional civil nu numai din perspectivă doctrinară, ci, în egală măsură, și din punct de vedere practic.

Primul volum analizează în detaliu, din punct de vedere teoretic, principalele instituții de drept execuțional.

Astfel, în Titlul I al lucrării, pe lângă considerentele de ordin general privind executarea silită, sunt cercetate în mod amănunțit instituțiile de drept privind participanții la executarea silită, obiectul și efectuarea executării silite, incidentele procedurale ivite în cursul executării silite și contestația la executare.

Titlul al II-lea al lucrării examinează procedurile execuționale, fiind analizate în mod laborios atât executarea silită directă, cât și executarea silită indirectă, în toate modalitățile sale.

Totodată, în cadrul acestui volum sunt analizate și procedurile speciale, respectiv: măsurile asigurătorii, vânzarea bunului de către executorul judecătorec în cadrul partajului judiciar, procedura ofertei de plată și consemnațiunii, plângerea împotriva refuzului executorului judecătorec de a îndeplini una din atribuțiile prevăzute la art. 7 lit. b)-i) din Legea nr. 188/2000, îndreptarea erorilor materiale și completarea omisiunilor vădite.

De asemenea, pentru a oferi o imagine de ansamblu asupra instituției executării silite, în capitole distincte, sunt examinate executarea silită a creanțelor fiscale și executarea silită a garanțiilor reale.

Al doilea volum are un caracter preponderent practic, la începutul acestuia fiind inserată o notă explicativă cu privire la conținutul și modul său de utilizare.

Lucrarea, prin întinderea sa și numărul mare de informații, se adresează în primul rând specialiștilor care lucrează în domeniul executării silite: executori judecătorești, judecători, avocați, juriști, etc., însă constituie un instrument util de lucru și pentru persoanele care, într-un fel sau altul, sunt implicate sau sunt interesate de executarea silită în general.

Autorii

TITLUL I

TEORIA GENERALĂ A EXECUTĂRII SILITE

Capitolul I

Considerații generale privind executarea silită

Secțiunea I

Noțiunea și importanța executării silite

Problema executării silite este reglementată în mod sumar în instrumentele europene adoptate în domeniul cooperării judiciare civile, astfel încât, în prezent, această materie este guvernată de principiul teritorialității procedurilor de executare. Aceasta înseamnă că procedurile de executare silită sunt reglementate în principal de legislațiile naționale, instanțele statului membru de la locul de executare dispunând de competență exclusivă pentru rezolvarea tuturor incidentelor rezultate din activitatea de punere în executare silită a titlurilor executorii.

Raportând această constatare la dispozițiile naționale, reținem că procedura de executare silită reprezintă una din instituțiile fundamentale ale dreptului procesual civil și o componentă importantă a justiției într-un stat de drept. Încrederea publicului în actul de justiție depinde într-o măsură importantă și de eficacitatea mecanismelor de executare silită, fiind absolut necesar ca o hotărâre judecătorească obținută în urma unui demers judiciar, de multe ori, de durată și costisitor, să aibă o finalitate practică concretă, astfel încât justițiabilul să conștientizeze beneficiile rezultate din obținerea unui rezultat pozitiv în cadrul procesului. În caz contrar, în lipsa unor mijloace procedurale coerente, clare, suplă și rapide care să garanteze ducerea la îndeplinire efectivă a titlului executoriu, partea ar fi în imposibilitate de a se bucura de câștigarea procesului, titlul executoriu conferind, astfel, creditorului doar un drept teoretic și iluzoriu.

În prezent, procedura de executare silită este una dominată de principiul protecției debitorului și de caracterul umanismului. Fără a nega substanța trăsăturilor evocate, considerăm că este necesar ca, în lumina recomandărilor și a jurisprudenței europene, pe deplin aplicabile statului român, atât ca urmare a aderării la Uniunea Europeană, cât și în calitate de semnatar al Convenției europene a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, mijloacele procedurale execuționale să urmărească realizarea unui echilibru între interesul creditorului și cel al debitorului. Prin prisma acestor considerente, apreciem că toți actorii implicați în procedura execuțională trebuie să se manifeste atât în litera, cât și în spiritul reglementărilor care organizează normele ce trebuie urmate în vederea aducerii la îndeplinire a diferitelor categorii de titluri executorii.

Fiind considerată cea de-a doua fază a procesului civil, executarea silită este reglementată în Cartea a V-a a Codului de procedură civilă¹, care este structurată în trei titluri, și anume: Titlul I – „Dispoziții generale”, Titlul II – „Urmărirea silită asupra bunurilor debitorului” și Titlul III – „Executarea silită directă”.

¹ Codul de procedură civilă a fost adoptat prin Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în M. Of. nr. 485 din 15 iulie 2010, modificată prin Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în M. Of. nr. 365 din 30 mai 2012 și, ulterior, republicată în M. Of. nr. 545 din 3 august 2012.

La rândul lor, titlurile menționate sunt împărțite pe capitole, respectiv:

– Titlul I cuprinde opt capitole destinate scopului și obiectului executării silite, titlului executoriu, participanților la executarea silită, regulilor de efectuare a executării silite, prescripției dreptului de a obține executarea silită, contestației la executare, depunerii cu afecțatiune specială și întoarcerii executării silite;

– Titlul al II-lea este împărțit în trei capitole care reglementează urmărirea mobilă, cu toate formele acesteia, inclusiv poprirea și urmărirea fructelor și a veniturilor imobilelor, urmărirea imobiliară și eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin urmărirea silită;

– Titlul al III-lea cuprinde patru capitole destinate dispozițiilor generale privind executarea silită directă, predării silite a bunurilor mobile, predării silite a bunurilor imobile și executării silite a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face.

În ipoteza în care partea care a căzut în pretenții nu înțelege să suporte, de bunăvoie, repercusiunile înfrângerii sale și să respecte și să execute hotărârea judecătorească, partea ale cărei pretenții au fost admise va putea proceda la urmărirea silită a datornicului său.

Potrivit art. 622 alin. 1-3 C. pr. civ. „(1) *Obligația stabilită prin hotărârea unei instanțe sau printr-un alt titlu se aduce la îndeplinire de bunăvoie. (2) În cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se aduce la îndeplinire prin executare silită, care începe odată cu sesizarea organului de executare, potrivit dispozițiilor prezentei cărți, dacă prin lege specială nu se prevede altfel. (3) Executarea silită are loc în oricare dintre formele prevăzute de lege, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin titlu executoriu, achitarea dobânzilor, penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii prin titlu, precum și a cheltuielilor de executare”.*

Dispozițiile Cărții a V-a a Codului de procedură civilă alcătuiesc procedura de drept comun în materie de executare silită, indiferent de izvorul sau de natura obligațiilor cuprinse în titlul executoriu ori de calitatea juridică a părților (art. 631 alin. 2), ceea ce înseamnă că aceste norme se aplică și în materiile prevăzute de alte legi în măsura în care acestea nu cuprind dispoziții potrivnice.

Scopul activității judiciare nu se poate limita doar la obținerea unei hotărâri judecătorești favorabile. Simpla recunoaștere a dreptului sau obligarea debitorului de a restabili dreptul încălcat ori contestat nu este, de multe ori, suficientă. Hotărârea judecătorească prin ea însăși, chiar înzestrată cu autoritate de lucru judecat, „riscă să rămână o lovitură de sabie în apă și să nu servească cu nimic părții victorioase, în special reclamantului, dacă el n-ar putea recurge la constrângere pentru a o executa”¹.

În conformitate cu dispozițiile art. 622 alin. 1 C. pr. civ., obligația stabilită printr-o hotărâre judecătorească sau printr-un alt titlu executoriu se aduce la îndeplinire de bunăvoie. În cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se aduce la îndeplinire prin executare silită. Așadar, executarea silită nu este obligatorie, însă ea este întotdeauna posibilă atunci când debitorul nu își execută benevol obligația stabilită în titlul executoriu.

Având în vedere aceste considerente, putem defini executarea silită ca reprezentând un ansamblu de măsuri, prevăzute, în principal, de Codul de procedură civilă, dar și de alte legi speciale, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătorească, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile².

¹ W.J. Habscheid, *Droit judiciaire privée suisse, Deuxième édition entièrement revue et corrigée*, Librairie de l'Université, Geneve, 1981.

² S. Zilberstein, V. M. Ciobanu, *Tratat de executare silită*, Ed. Lumina Lex, București, 2001, p. 23; I. Deleanu, *Tratat de procedură civilă*, ed. a III-a revăzută, completată, actualizată, vol. al II-lea, Ed. Servo-Sat, Arad, 2003, p. 538; V. M.

Importanța executării silite rezidă și din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului¹. Astfel, s-a apreciat de către instanța europeană că dreptul la un proces echitabil² nu acoperă procedura numai până la pronunțarea hotărârii, ci până la executarea acesteia, iar statul are obligația de „a se plia” unei hotărâri judecătorești pronunțate contra sa³, considerând că executarea silită face parte integrantă din noțiunea de proces, în sensul art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dreptul de acces la justiție ar fi iluzoriu și lipsit de eficiență practică dacă ordinea juridică internă a statului, care respectă preeminența dreptului, ar permite ca o hotărâre judecătorească sau un alt înscris ce constituie titlu executoriu să rămână neexecutată în detrimentul unei părți. Statul, în calitate de depozitar al forței publice, este chemat să manifeste un comportament vigilent și să-l asiste pe creditor în executarea hotărârii care îi este favorabilă. Așadar, dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești este unul dintre aspectele dreptului de acces la justiție și reclamă, prin natura sa, o reglementare din partea statului⁴.

În doctrina europeană se afirmă că dreptul executării silite a devenit, în principal pentru dreptul european și apoi în dreptul constituțional, a treia mare garanție la un proces echitabil⁵.

Ciobanu, G. Boroi, *Drept procesual civil. Curs selectiv. Teste grilă*, ed. 3, Ed. All Beck, București, 2003, p. 475. Pentru aspecte privind executarea silită în reglementarea anterioară modificării Codului de procedură civilă prin O.U.G. nr. 138/2000 și O.U.G. nr. 59/2001, v.: S. Zilberstein, V.M. Ciobanu, *Drept civil. Executarea silită*, vol. I, ed. a II-a revăzută, Ed. Lumina Lex, București, 1998; S. Zilberstein, V.M. Ciobanu, I. Băcanu, *Drept procesual civil. Executarea silită*, vol. II, ed. a II-a revăzută, Ed. Lumina Lex, București, 1998; A. Hilsenrad, I. Stoenescu, *Procesul civil în R.P.R.*, Ed. Științifică, București, 1957; Gr. Porumb, *Teoria generală a executării silite și unele proceduri speciale*, Ed. Științifică, București, 1964; I. Stoenescu, A. Hilsenrad, S. Zilberstein, *Tratat teoretic și practic de procedură a executării silite*, Ed. Academiei, București 1966; V. Negru, D. Radu, *Drept procesual civil*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1972; I. Stoenescu, Gr. Porumb, *Drept procesual civil român*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1966; I. Stoenescu, S. Zilberstein, *Executarea silită în procesul civil*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1983; I. Leș, *Principii și instituții de drept procesual civil*, Ed. Lumina Lex, București, 1999; G. Boroi, D. Rădescu, *Codul de procedură civilă comentat și adnotat*, Ed. All, București, 1994. Urmare modificărilor aduse Codului de procedură civilă prin O.U.G. nr. 138/2000, v.: I. Deleanu, *Tratat de procedură civilă*, vol. III, Ed. Servo-Sat, Arad, 2000; V.M. Ciobanu, G. Boroi, M. Nicolae, *Modificările aduse Codului de procedură civilă prin O.U.G. nr. 138/2000* (III), *Dreptul nr. 4/2001*, pp. 3-37; V. M. Ciobanu, M. Tăbărcă, T. Briciu, *Comentariu asupra modificărilor aduse Codului de procedură civilă prin Legea nr. 219/2005*, *Dreptul nr. 12/2005*; I. Leș, *Legislația executării silite. Comentarii și explicații*, Ed. C.H. Beck, București, 2007; F. Măgureanu, *Drept procesual civil*, ed. a X-a, Ed. Universul Juridic, București, 2008; M. Tăbărcă, G. Buta, *Codul de procedură civilă. Comentat și adnotat cu legislație, jurisprudență și doctrină*, ed. a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2008; G. C. Frențiu, D.-L. Băldean, *Codul de procedură civilă comentat și adnotat*, Ed. Hamangiu, București, 2008; O. Puie, *Executarea hotărârilor judecătorești în contenciosul administrativ*, ed. 2, Ed. C.H. Beck, București, 2008; D.A.P. Florescu, P. Coman, T. Mrejeru, M. Safta, G. Bălașa, *Executarea silită. Reglementare, doctrină, jurisprudență*, ed. 3, Ed. C.H. Beck, București, 2009; G. Răducan, *Dreptul executării silite. Titlul executoriu european*, Ed. Hamangiu, București, 2009; I. Gârbuleț, A. Stoica, *Ghid practic de executare silită. Explicații, cereri, formulare*, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2010, p. 3; I. Leș, *Tratat de drept procesual civil*, ed. a 5-a, Ed. C.H. Beck, București, 2010; A. Tabacu, *Drept procesual civil*, ed. a V-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2010, pp. 307-443; E. Oprina, *Executarea silită în procesul civil*, ed. a IV-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2011; A. Tabacu, *Drept procesual civil aprofundat. Arbitraj și executare silită*, Ed. Universul Juridic, București, 2012, pp. 95-215; Gh. Piperea, C. Antonache, P. Piperea, A. Dimitriu, M. Piperea, A. Rățoi, A. Atanasiu, *Noul Cod de procedură civilă. Note. Corelații. Explicații*, Ed. C.H. Beck, București, 2012. Pentru doctrina europeană, v.: S. Guinchard, T. Moussa, *Droit et pratique des voies d'exécution*, 5e éd., Dalloz, Paris, 2007; S. Guinchard, F. Ferrand, C. Delicostopoulos, *Droit processuel. Droit commun et droit compare du procès équitable*, 4e éd., Dalloz, Paris, 2007; M. Donnier, J. B. Donnier, *Voies d'exécution et procédures de distribution*, 7e éd., Litec, Paris, 2003.

¹ M. Voicu, *Procedura executării silite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului – CEDO*, RRDJ nr. 5/2012, pp. 17-36.

² Pentru o prezentare amănunțită a dreptului la un proces echitabil, v. C. Bîrsan, *Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole*, vol. I, *Drepturi și libertăți*, Ed. All Beck, București, 2004.

³ C.E.D.O., cauza *Hornsby c. Greciei*, Hotărârea din 19 martie 1997, www.echr.coe.int.

⁴ M. Selegean, *Dreptul la un proces echitabil. Articolul 6 din Convenția europeană a drepturilor omului*, I.N.M., București, 2005.

⁵ S. Guinchard, F. Ferrand, C. Delicostopoulos, *op. cit.*, p. 918, *apud* I. Gârbuleț, A. Stoica, *op. cit.*, p. 5.

În acest context, menționăm că, în repetate rânduri, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a condamnat România tocmai datorită faptului că nu s-a procedat la punerea în executare a unei hotărâri judecătorești sau pentru că procedura executării silite a unei hotărâri a durat foarte mult. Sub acest aspect, în cauza *Ruianu c. României*¹, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat faptul că neluarea de către autoritățile române a măsurilor necesare în scopul executării unei hotărâri judecătorești definitive și executorii timp de mai mult de opt ani a lăsat fără efect prevederile art. 6 par. 1 din Convenție.

De asemenea, în cauza *Pini și Bertani și Manera și Atripaldi c. României*², Curtea a decis că, prin omisiunea de a se lua măsuri eficiente, timp de 3 ani, necesare pentru a asigura respectarea hotărârilor definitive și executorii, autoritățile naționale au lipsit prevederile art. 6 par. 1 din Convenție de orice efect util. În motivarea hotărârii s-a arătat că această concluzie se impune cu atât mai mult în speță, ținând cont de consecințele – fără îndoială ireversibile – ale trecerii timpului asupra eventualei relații între reclamânți și fiicele lor adoptive. Sub acest aspect, Curtea a constatat că șansele de a dezvolta această relație par a fi, dacă nu compromise în mod serios, cel puțin improbabile, având în vedere împotrivirea puternică manifestată recent de către minore, în vârstă de 13 ani, cu privire la adoptie și plecarea lor în Italia.

În cauza *Ignaccolo-Zenide împotriva României*³, instanța de control europeană a statuat că autoritățile judecătorești sau administrative sesizate trebuie să procedeze de urgență în vederea reîncredințării minorului, orice lipsă de acțiune care durează mai mult de 6 săptămâni îndreptățind statul să ceară explicații cu privire la motivele întârzierii. Autoritățile nu au organizat niciun contact pregătitor între serviciile de autoritate tutelară, reclamantă și minore și nici nu au solicitat concursul unor psihiatri sau psihologi, nu au depus eforturi adecvate și suficiente pentru a impune respectarea dreptului reclamantei de a-i fi înapoiate minorele, ignorând, astfel, dreptul la respectarea vieții de familie, garantat de art. 8, concluzionând că reclamanta a suferit un prejudiciu moral datorat angoasei și suferinței pe care le-ar fi încercat pentru că nu s-a putut bucura de drepturile ei părintești.

În mod similar, în cauza *Lafargue împotriva României*, Curtea a reținut că, dacă art. 8 din Convenție tinde să protejeze individul împotriva intervențiilor arbitrare ale puterilor publice, ea produce surplusuri de obligații pozitive inerente pentru „respectul” efectiv al vieții de familie. Art. 8 implică dreptul unui părinte de a lua măsuri proprii, de a le grupa în interesul copilului, dar, în același timp, și obligația autorităților naționale care vin cu propriile lor măsuri. A mai reținut Curtea că autoritățile române au omis să-și manifeste eforturile adecvate și suficiente pentru a i se face reclamantului respectat dreptul la vizită și de a locui împreună cu copilul său, timp de șase ani, neapreciind, astfel, dreptul său la o viață familială garantată de art. 8 al Convenției.

În cauza *Ghibuși c. României*⁴ instanța europeană a concluzionat că autoritățile la care a făcut apel reclamanta în vederea executării hotărârii judecătorești definitive nu au luat toate măsurile care se puteau aștepta de la ele în mod rezonabil și că, în consecință, asistența pentru executarea hotărârii definitive favorabile reclamantei a fost total lipsită de eficiență. Prin pasivitatea lor, autoritățile naționale au privat-o pe reclamantă de un acces efectiv la justiție și nu au oferit nicio justificare valabilă pentru ingerința cauzată de neexecutarea deciziei, provocându-i reclamantei un sentiment de umilință și nesiguranță.

¹ Cauza *Ruianu c. României*, Hotărârea din 17 iunie 2003, publicată în M. Of. nr. 1139 din 2 decembrie 2004.

² Cauza *Pini și Bertani și Manera și Atribaldi c. României*, Hotărârea din 22 iunie 2004, publicată în M. Of. nr. 1245 din 23 decembrie 2004.

³ Publicată în M. Of. nr. 6 din 08 ianuarie 2001.

⁴ Cauza *Ghibuși c. României*, Hotărârea din 23 iunie 2005, publicată în M. Of. nr. 700 din 16 august 2006.

Totodată, în cauza *Butan și Dragomir împotriva României*, instanța europeană a decis că, în cazul în speță, obligația a fost impusă unui particular, și anume unei societăți private, însă Curtea acordă o importanță deosebită faptului că societatea respectivă, în calitate de furnizor al serviciului public de distribuție a apei, era legată de municipalitate printr-un contract de drept administrativ, a cărui executare trebuia controlată de autoritățile publice. Într-un asemenea caz, ea examinează dacă măsurile adoptate de autoritățile române au fost adecvate și suficiente pentru a asigura executarea hotărârii definitive favorabile reclamantilor. Statul, în calitate sa de deținător al forței publice, era invitat să aibă un comportament prompt și să asiste creditorii în executarea hotărârii judecătorești definitive ce le era favorabilă.

Într-o altă cauză, *Constantin Oprea c. României*¹, Curtea a reținut că reclamantul a sesizat, în perioada ianuarie 2001 – septembrie 2003, mai multe autorități care erau competente să-i furnizeze o asistență eficientă în executarea silită a hotărârii din 6 decembrie a Curții de Apel Timișoara. Cu toate acestea, din cauza lipsei de cooperare între aceste autorități, a declinării responsabilității și competenței în cauză având în vedere circumstanțele concrete, precum și din cauza caracterului incomplet al anchetei parchetului, asistența oferită reclamantului de-a lungul unei perioade de mai bine de doi ani și jumătate s-a dovedit a fi ineficace. Or, autoritățile ar fi trebuit să dea dovadă de coerență și diligență când asistă un reclamant în demersurile sale de executare silită, cu atât mai mult în situația în care există indicii că debitorii încearcă să-și provoace insolvabilitatea, astfel că în cauză autoritățile naționale nu au oferit asistență de o manieră adecvată reclamantului în demersurile sale pentru obținerea executării unei hotărâri judecătorești.

În concluzie, garanția unei proceduri eficiente și uniforme de executare silită poate fi asigurată numai de către stat, a cărui răspundere poate fi angajată pentru încălcarea dreptului la un proces echitabil², executorul judecătoresc constituind elementul esențial al statului de drept³, în vreme ce autoritățile au obligația să ia toate măsurile necesare pentru ca acesta să poată „dirija” eficient și cu celeritate procedura de executare silită.

Secțiunea a II-a **Evoluția istorică a executării silite**

Din documentele istorice rezultă că romanii au fost cei care au pus în practică, încă de timpuriu, procedura executării silite⁴. Inițial, creditorul își executa singur dreptul său și până la sfârșitul perioadei clasice nu era încă cunoscută instituția executării silite printr-un organ al statului.

În **dreptul roman**, executarea silită avea caracter penal și cu totul extrajudiciar și era cunoscut ca *legis actiones*. Debitorul care nu plătea era considerat un delincvent și răspundea cu persoana sa de plata datoriilor. Creditorul îl putea ucide sau vinde, iar dacă erau mai mulți creditori, împărțeau între ei corpul debitorului, iar patrimoniul acestuia era confiscat și împărțit.

Odată cu apariția Legii celor XII table, executarea silită a început să-și piardă caracterul pur penal, încercându-se să se urmărească mai întâi patrimoniul debitorului pentru recuperarea datoriei, iar prin apariția Legii *Poetelia Papira* au fost suprimate

¹ Cauza *Constantin Oprea c. României*, Hotărârea din 11 octombrie 2007, *apud* Buletinul CEDO nr. 1/2008, Ed. Hamangiu, București, 2008, pp. 7-11.

² Cauza *Scollo c. Italiei*, Hotărârea din 28 septembrie 1995, www.echr.coe.int.

³ V., în acest sens, N. Fricero, *Droit et procédure*, Paris, 2005, p. 12; J. Isnard, A. Stoica, *Droit et procédure*, Paris, 2006, p. 2.

⁴ I. Gârбулеț, *Organizarea și exercitarea profesiei de executor judecătoresc*, Ed. Hamangiu, București, 2007, pp. 4-11.

drepturile creditorului asupra persoanei debitorului¹. Astfel, în momentul contractării, debitorul dădea creditorului *in mancipio*, acesta din urmă obligându-se a-l emancipa după plata datoriei. La scadență, în caz de neplată, creditorul trebuia să-l cheme în judecată pe debitor și, după ce obținea o hotărâre de condamnare, era obligat să mai aștepte 30 de zile să i se facă plata voluntară. Dacă plata nu era făcută, după expirarea acestui termen, debitorul era luat de creditor și dus în fața magistratului și, prin *legis actio per manus iniectio*, îi era adjudecat, *addictus*. În acest fel, creditorul dobânda dreptul să îl ia pe datornic cu dânsul și să-l închidă în temnița sa particulară (*in carcere privato*), urmând ca, după un anumit interval de timp, dacă nici de data aceasta debitorul nu își plătea datoria sau nu a intervenit pentru el nicio terță persoană care să i-o plătească, creditorul era îndreptățit a-l vinde sau chiar ucide pe debitor, averea sa era confiscată și vândută, iar prețul era împărțit între creditori, dacă erau mai mulți, ca urmare a aplicării *capitis deminutio*.

În documentele istorice din acea perioadă se arată că grădinile patricienilor erau pline de debitori ținută în lanțuri, ceea ce a determinat o reacție dură împotriva stăpânirii.

Prin Legile Iuliane s-a atenuat situația debitorului, întrucât acestea au oferit posibilitatea creditorului, prin *cessio bonorum*, să vândă personal toată averea debitorului pentru orice creanță neînsemnată.

Mai târziu, procedura executării silite a mai făcut un pas important prin *distractio bonorum*. În acest sistem, deși era sechestrată întreaga avere a debitorului, nu se mai vindea tot, ci numai bunurile care erau necesare până la acoperirea creanței. Această procedură nu era îndeplinită de creditor, ci de un *curator bonis distrahendis*, care era un organ public de executare asemănător executorului judecătoresc de astăzi. Acesta era autorizat să sechestreze și să vândă bunurile debitorului până la acoperirea creanței datorate și, totodată, era îndreptățit să distribuie prețul între creditori.

Importanța acestei transformări constă în faptul că executarea silită și-a pierdut caracterul extrajudiciar de afacere privată îndeplinită de creditor și a devenit o activitate îndeplinită de un organ de stat.

În dreptul germanic se regăsesc aceleași caracteristici ca și în dreptul roman în ceea ce privește evoluția executării silite. Dacă, la început, executarea silită avea caracterul unei acțiuni individuale extrajudiciare, care permitea creditorului să-și realizeze singur drepturile, bazată pe dreptul primitiv, ulterior, și-a făcut loc, încetul cu încetul, îndeplinirea unor formalități, cum era apelul la reprezentanții comunității sociale, ceea ce a determinat crearea unei proceduri de executare silită denumită *mannire*. Constrângerea fizică asupra debitorului s-a transformat treptat într-o amendă care era fixată prin *lex salica* și *lex ripvaria*².

Cea de-a doua procedură legală de urmărire a unor pretenții născute *ex fide pacta* urmarea mai mult novațiunea unei obligații pentru a-i da un caracter mai solid și o forță executorie mai reală, deoarece în acea perioadă istorică schimburile între triburile germane nu erau stabile, iar monedele care circulau aveau variații diferite. Această obligație era întărită și prin procedura triplei testări³. Dacă debitorul nu era prezent, nu putea să facă opoziție, el trebuind să prezinte personal probele în fața contelui judecător.

Procedura de executare silită a bunurilor debitorului, cunoscută sub numele *Anefang*, era o procedură asemănătoare cu *vindicatio* din dreptul roman. Debitorul putea

¹ V. G. Cădere, *Tratat de procedură civilă*, ed. a 2-a, Tipografiile Române Unite, București, 1935, p. 469.

² V. G. Cădere, *Tratat de procedură civilă*, ed. a 2-a, Tipografiile Române Unite, București, 1935, p. 470, *apud* I. Gârbuleț, A. Stoica, *op. cit.*, pp. 8-9.

³ *Ibidem*.

să răspundă creditorului printr-o *contravindicatio*. După ce se fixa cadrul procesual urmau judecata și executarea silită¹.

Treptat, tribunalul a preluat rolul de a efectua executarea silită, iar după apariția *Edictum Chilperici*, Statul a organizat și efectuat executarea silită.

În dreptul francez, cu privire la executarea silită, alături de dreptul canonic se puteau întâlni și dispoziții din vechiul drept franc, reprezentate de cutume inspirate din *Lex Salica*². În perioada Evului Mediu, în Franța, constrângerea corporală a fost o procedură obișnuită de executare silită a debitorului, iar în anul 1667 a fost edictată Marea Ordonanță asupra procedurii civile (*Code Luis*), care mai târziu a fost sursa de inspirație pentru multe legislații moderne. Prin această ordonanță, executarea silită asupra persoanei a devenit o procedură excepțională în materie civilă, putând fi aplicată numai în cazurile prevăzute de lege, iar în materie comercială și împotriva străinilor³.

În primul Cod de procedură civilă francez din anul 1806, pe lângă cele trei forme de executare silită cunoscute în legislația procesuală din acea vreme, respectiv executarea mobilă, poprirea și executarea imobiliară, s-au introdus pentru prima dată măsurile conservatorii, precum și ordinea în materie imobiliară și contribuția în materie mobilă.

În dreptul englez, executarea silită a fost influențată de dreptul roman. În anul 1066, în Anglia a fost implementat un sistem de drept primar, calificat ca drept anglo-saxon, purtând denumirea de *common law*, ce funcționează și în sistemul actual.

La sfârșitul secolului al XV-lea, sistemul *common law* a fost criticat și concurat de un alt sistem mai puțin formalist, mult mai apropiat de preocupările cotidiene ale persoanei și, în primul rând, ale justițiabililor, sistem ce poartă denumirea de *equity*. Astfel, în dreptul englez s-a ajuns la o procedură generală numită *equity procedure* care cuprindea o procedură specială numită *specific performance* ce putea fi declanșată împotriva celui care trebuia să execute obligațiile de a da, a face sau a preda și o procedură specială numită *injunction* ce putea fi declanșată împotriva celui care trebuia să execute o obligație de a nu face. Sancțiunea, în aceste cazuri, împotriva debitorului era condamnarea chiar și la o pedeapsă corporală, întrucât acesta „este lipsit de respect față de judecător”, care a constatat neîndeplinirea obligațiilor sale (*contempt of court* – dispreț față de judecată), continuând să refuze plata unei creanțe definitive constatate printr-o hotărâre judecătorească⁴.

În acest moment, ambele proceduri, atât *common law*, cât și *equity* funcționează în sistemul de drept englez și american.

În dreptul român, izvoarele executării silită sunt relativ necunoscute, procedura de executare fiind stabilită după regulile cuprinse în Basilicale⁵.

În vechiul drept românesc, problemele de executare silită au fost lăsate la dispoziția persoanelor interesate, porunca Domnului fiind cea care declanșa procedura de executare silită și se rezuma la „strânsoarea de avere” sau la închisoare pentru debitorul recalitrant. O altă formă de executare cunoscută în vechiul drept românesc era cea privitoare la stabilirea de hotare. În această situație, copiii mici erau „trași de chică” pe hotarele stabilite judecătorește, pentru ca mai târziu să-și aducă aminte de locul unde s-a stabilit linia de hotar⁶.

¹ V. G. Cădere, *op. cit.*, p. 471, *apud* I. Gârbuleț, A. Stoica, *op. cit.*, p. 9.

² V. G. Cădere, *op. cit.*, p. 472, *apud* I. Gârbuleț, A. Stoica, *op. cit.*, p. 9.

³ D.A.P. Florescu, P. Coman, T. Mrejeru, M. Safta, G. Bălașa, *op. cit.*, p. 2.

⁴ V.G. Cădere, *op. cit.*, p. 471, *apud* I. Gârbuleț, A. Stoica, *op. cit.*, pp. 10-11.

⁵ S. Zilberstein, V.M. Ciobanu, *Tratat de executare silită*, Ed. Lumina Lex, București, 2001, p. 33.

⁶ V.G. Cădere, *op. cit.*, p. 472.

Cu privire la executarea străinilor, în documentele vremii s-a arătat că orice creditor român îl putea executa silit pe orice conațional al străinului debitor. Această procedură a dat naștere la proteste din partea străinilor stabiliți în Țările Române și astfel domnitorul a stabilit ca străinul executat silit să fie despăgubit de un alt străin de aceeași naționalitate¹.

Într-un document din anul 1461 din timpul domniei lui Ștefan cel Mare, se amintește despre instituția numită *Hierâie* sau *Fierâie*, prin care se obținea indirect autoritatea de lucru judecat asupra unei hotărâri domnești, deci executarea unei sentințe rămase definitivă.

Prima reglementare mai precisă în materia executării silite o găsim în Pravilniceasca Condică a lui Ipsilanti din 1780 în Țara Românească și în Sobornicescul Hrisov al lui Alexandru Mavrocordat în Moldova din anul 1785, care făceau referiri la condițiile executării silite și posibilitatea vânzării bunurilor la licitație publică.

De asemenea, despre executarea silită se vorbește în Codul lui Andronache Donici, în Legiuirea Caragea, în Codul Calimach și în Regulamentele Organice².

După modelul legislației procesuale geneveze, executarea silită a fost reglementată ulterior în Codul de procedură civilă din anul 1865. Conform noilor reglementări, executarea silită se purta asupra bunurilor debitorului și se putea declanșa numai în baza unui act public investit cu formula executorie prevăzută de lege. Totuși, în art. 380, Codul de procedură civilă cuprindea o dispoziție privitoare la posibilitatea recurgerii la constrângerea corporală a debitorului în scopul realizării dreptului. Legea constrângerii corporale prevedea însă necesitatea organizării în fiecare capitală de județ a unei case pentru „arestul debitorilor în materii civile și comerciale”. Aceste veritabile penitenciare pentru datornici nu au mai fost înființate din rațiuni financiare, astfel că legea menționată, din 12 septembrie 1864, a căzut în desuetudine, iar în anul 1900 art. 380 C. pr. civ. a fost abrogat³.

O modificare de substanță a Codului de procedură civilă în materia executării civile a avut loc în anul 1900. Inițiatorul acestuia, C.D. Dissescu, spunea următoarele: „după ce justițiabilul a pus mai mulți ani pentru a face să i se recunoască dreptul, îi trebuie în sistemul actual tot atât timp pentru a termina execuțiunea forțată. Imperfecțiunea Codului nostru este izbitoare, mai ales în ce privește urmărirea imobiliară; aceasta explică disproporțiunea între creditul privat și creditul public. Am căutat doar să fac ameliorările necesare prezentând termenii de procedură, ținând seama de interesele celor două părți, de împrejurări și natura drepturilor reclamate”⁴.

Codul de procedură civilă din anul 1865 a rămas în vigoare și după Primul Război Mondial, cu unele modificări, dintre care trebuie menționate ca esențiale modificările aduse prin Legea din 19 mai 1925, de Legea nr. 97 din 10 iulie 1929 pentru modificarea Legii din 19 mai 1925 privitoare la unificarea unor dispoziții de procedură civilă și comercială, pentru înlesnirea și accelerarea judecării înaintea tribunalelor și curților de apel, precum și pentru unificarea competenței judecătorești, de Legea nr. 230 din 11 iulie 1930 pentru unificarea dispozițiilor referitoare la executarea silită, de Decretul-lege nr. 306 din 5 august 1938 pentru modificarea și abrogarea Legii nr. 230/1930, precum și de alte legi de accelerare a judecăților, dintre care ultima datează din anul 1943⁵.

¹ D. Firoiu, *Istoria statului și dreptului român*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1976, p. 99.

² V.G. Cădere, *op. cit.*, p. 473.

³ S. Zilberstein, V.M. Ciobanu, *op. cit.*, p. 33.

⁴ D. Negulescu, *Executarea silită*, vol. I, *Principii generale*, Tipografia Gutenberg, București, 1910, p. 24.

⁵ S. Zilberstein, V.M. Ciobanu, *op. cit.*, p. 34.

Secțiunea a III-a

Natura juridică a executării silite

Aspectul vizând natura juridică a executării silite a reprezentat o problemă controversată, constituind obiect de preocupare pentru toți proceduriștii români.

Astfel, opinia potrivit căreia activitatea de executare silită ar prezenta **un caracter administrativ** întrucât, odată pronunțată hotărârea de către instanța de judecată, aceasta s-a dezinvestit, poate fi considerată desuetă¹. Și aceasta pentru că, deși rolul central în faza executării silite revine executorului judecătoresc, întreaga executare silită este supusă controlului instanței judecătorești.

Astfel, instanța este cea care are atribuții de soluționare a plângerii împotriva încheierii executorului judecătoresc de deschidere a dosarului de executare (art. 664 alin. 2), de încuviințare a executării silite (art. 665), de soluționare a apelului exercitat împotriva încheierii de respingere a cererii de încuviințare a executării silite (art. 665 alin. 6), de rezolvare a contestațiilor împotriva încheierilor date de executorul judecătoresc (art. 711 alin. 1), hotărârea astfel pronunțată putând fi atacată numai cu apel (art. 717), de soluționare a contestațiilor la executare în condițiile art. 711 și urm. etc.

Pe de altă parte, textele următoare introduc în procedura urmăririi silite executorul judecătoresc. Astfel:

– cererea de executare silită se depune la biroul executorului judecătoresc competent (art. 663 alin. 2). Se precizează, astfel, că hotărârile judecătorești și celelalte titluri executorii se execută de către executorul judecătoresc din circumscripția curții de apel în care urmează să se efectueze executarea, după distincțiile introduse de art. 651 în funcție de modalitățile de executare la care înțelege să recurgă creditorul;

– înregistrează cererea și deschide dosarul de executare (art. 664);

– calculează dobânzile, penalitățile sau alte sume, al căror quantum nu a fost stabilit prin titlul executoriu prin care au fost acordate (art. 628 alin. 2);

– actualizează valoarea obligației principale stabilite în bani, indiferent de izvorul ei, dacă prin titlul executoriu nu au fost acordate dobânzi, penalități sau alte asemenea sume al căror quantum poate fi stabilit (art. 628 alin. 3);

– notifică debitorului să își exercite dreptul de alegere, în cazul hotărârilor care cuprind obligații alternative, în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării, sub sancțiunea decăderii. După expirarea termenului prevăzut anterior, dreptul de alegere trece asupra creditorului, caz în care executorul judecătoresc îl va soma pe debitor, punându-i în vedere să execute prestația aleasă de creditor (art. 675);

ulterior încuviințării instanței, executorul judecătoresc procedează la somarea debitorului de a-și îndeplini obligația, în condițiile art. 666-668;

– în materia urmăririi silite imobiliare, comunică încheierea de încuviințare a executării, în copie certificată, debitorului și terțului dobânditor, dacă este cazul, însoțită de titlul executoriu și de somație, punându-li-se în vedere ca în termen de 15 zile de la primirea acesteia să plătească întreaga datorie, inclusiv dobânzile și cheltuielile de executare. Iar, dacă se urmărește numai cota-parte aparținând debitorului din imobilul aflat în proprietate comună pe cote-părți, copii certificate ale încheierii de încuviințare a executării vor fi comunicate și coproprietarilor, cu invitația de a-și exercita dreptul ce le este recunoscut prin art. 822 (art. 820);

¹ E. Herovanu, *Teoria execuțiunii silite – cercetări în domeniul problemelor ei fundamentale*, Ed. Librăriei „R. Cioflec”, București, 1942, p. 7 și urm.

– efectuează actele de executare în oricare din modalitățile de executare prevăzute de lege (art. 622 alin. 3).

De aceea, în literatura juridică de specialitate¹ se vorbește de un adevărat „proces de execuție”, care ține de dreptul de jurisdicție al instanței, nefiind o activitate exclusiv administrativă, deși această latură există și este de necontestat. Profesorul Grațian Porumb arăta că executarea silită nu constituie o instituție diferită de acțiunea civilă, ci apare ca o fază succesivă a procesului civil pentru obținerea realizării hotărârii definitive. A considera executarea silită ca o instituție distinctă de acțiunea civilă înseamnă a goli conținutul acțiunii civile de mijlocul concret de realizare efectivă a drepturilor recunoscute².

Așadar, executarea silită se prezintă ca o activitate complexă cu **caracter mixt**, în care se distinge atât o latură jurisdicțională, reprezentată prin activitatea instanței de executare, cât și o latură administrativă, constând în activitatea execuțională a executorului judecătoresc³.

Trebuie precizat în acest context că, până la modificarea Codului anterior de procedură civilă prin Legea nr. 459/2006⁴, caracterul mixt al executării silite rezulta și din obligația executorului judecătoresc de a solicita instanței de executare încuviințarea executării, instanța fiind cea care alcătuiă dosarul de executare, la care executorul era obligat să depună câte un exemplar al fiecărui act de executare îndeplinit, în termen de 48 de ore de la realizarea acestuia, sub sancțiunea aplicării unei amenzi judiciare, permițând, astfel, instanței să exercite controlul permanent asupra activității materiale a executorului judecătoresc, sarcina instanței fiind aceea de a arbitra între interesele părților aflate în conflict.

Legea nr. 459/2006 a înlăturat, însă, din rândul atribuțiilor instanței de executare pe aceea de a încuviința executarea silită, contribuind, astfel, la creșterea celerității procedurii execuționale, declanșarea acesteia fiind lăsată exclusiv la îndemâna organului de executare și numai eventuale neregularități procedurale erau susceptibile de a fi cenzurate de către instanța de executare prin intermediul mijlocului procedural al contestației la executare.

Cu toate acestea, prin Decizia nr. 458 din 31 martie 2009⁵, Curtea Constituțională a statuat că, prin conferirea executorului judecătoresc a competenței de a decide cu privire la legalitatea și temeinicia cererii de executare silită, se încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. 4, dar și ale art. 126 alin. 1, întrucât se aduce atingere principiului separației și echilibrului puterilor în stat. Lăsarea unei faze a procesului civil la aprecierea reprezentanților unui serviciu administrativ, care nu se bucură de garanțiile de independență și imparțialitate ale instanței de judecată, încalcă dreptul părților la un proces echitabil consfințit de art. 21 alin. 3 din Constituția României și de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Această decizie a Curții Constituționale a fost criticată în literatura de specialitate⁶. Astfel, într-o opinie⁷, s-a arătat că decizia instanței constituționale ignoră cu evidență realitățile procedurale și distorsionează în mod nepermis opțiunile doctrinare evidente în

¹ E. Herovanu, *op. cit.*, p. 7 și urm.

² Gr. Porumb, *Teoria generală a executării silite și unele proceduri speciale*, Ed. Științifică, București, 1964, p. 22.

³ Dimpotrivă, un alt autor susține că, în toate cazurile executarea silită are un caracter jurisdicțional, natura ei juridică nu este influențată nici de faptul că ea n-a fost precedată de o fază de judecată și nici de faptul că ea implică și participarea unor organe administrative. În acest sens, v. G. Boroi, *Drept civil. Partea generală*, ed. a II-a, Ed. All Beck, 1999, p. 195.

⁴ Publicată în M. Of. nr. 994 din 13 decembrie 2006.

⁵ Publicată în M. Of. nr. 256 din 17 aprilie 2009.

⁶ E. Hurubă, *Contestația la executare în materie civilă*, Ed. Universul Juridic, București, 2011, pp. 26-27.

⁷ I. Leș, *Pe marginea unei decizii de neconstituționalitate*, RRES nr. 1/2009, pp. 79-93.

materie. De asemenea, nu este pentru prima dată când jurisprudența CEDO este interpretată într-o manieră forțată, spre a justifica o anumită soluție.

Curtea Constituțională, s-a arătat într-o altă opinie¹, face o confuzie gravă între proces și înfăptuirea justiției, iar în al doilea rând, se distorsionează nepermis semnificația separației puterilor în stat. Totodată, s-a arătat că instanța de control constituțional confundă controlul judecătorului asupra începerii executării silite cu încuviințarea din partea acestuia a începerii executării, deoarece toate actele executorului judecătoresc sunt supuse controlului ulterior al judecătorului, care poate anula orice act de executare sau executarea în sine, astfel că absența încuviințării judecătorului pentru începerea executării silite nu înseamnă absența controlului judecătorului asupra acestei proceduri.

Într-o altă opinie², s-a arătat că este nejustificată constatarea lipsei controlului judiciar la debutul executării silite, analiza instanței constituționale nefiind temeinică nici în ceea ce privește procedura contestației la executare, nici cu privire la constatarea greșită în sensul că executorii judecătorești nu se bucură de independență și de imparțialitate.

Curtea Constituțională, s-a arătat într-o altă opinie³, printr-un grav abuz de putere, a declarat textul ca fiind neconstituțional, deoarece, între altele, caracterul unitar al procesului civil impune respectarea garanțiilor ce caracterizează dreptul la un proces echitabil atât în faza judecătii, cât și a executării silite, cea mai importantă dintre aceste garanții fiind „dreptul la un tribunal” în sensul art. 21 din Constituție și al art. 6 din Convenție. Să rezulte de aici că executarea silită trebuie încuviințată de un tribunal? Nicidecum, mai ales că, în Decizia nr. 631/2007, Curtea Constituțională a reținut tot din jurisprudența CEDO că activitatea executorilor judecătorești constituie un element esențial al statului de drept, astfel că în mod corect s-a reținut în această decizie că activitatea de executare a hotărârii nu trebuie îndeplinită tot de instanța care a soluționat litigiul.

Într-o altă opinie⁴, s-a concluzionat că încuviințarea executării silite de către instanța de judecată poate aduce întâzieri în demararea procedurii de executare datorită aspectelor administrative determinate de repartizarea cererilor și lasă neobservate garanțiile de imparțialitate pe care le prezintă statutul profesiei de executor judecătoresc.

Cu toate acestea, prin O.U.G. nr. 42/2009⁵ au fost modificate dispozițiile anterioare ale Codului anterior de procedură civilă referitoare la declanșarea executării silite, în sensul că cererea de executare silită, însoțită de titlul executoriu, se depune la executorul judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel. Acesta, de îndată, va solicita instanței de executare încuviințarea executării silite, înaintându-i în copie cererea de executare și titlul respectiv (fostul art. 373¹ C. pr. civ.). S-a revenit, astfel, la reglementarea anterioară Legii nr. 459/2006, reintroducându-se controlul judecătoresc asupra începerii executării silite.

Considerentele reținute de Curtea Constituțională prin decizia anterior menționată au fost argumente și pentru noul legiuitor care a înțeles să păstreze formalitatea încuviințării executării silite și în actualul Cod de procedură civilă.

Astfel, se poate concluziona că executarea silită are în prezent un **caracter administrativ-jurisdicțional**⁶, latura administrativă fiind, însă, în continuare, prepon-

¹ C. L. Popescu, *Notă la Decizia Curții Constituționale nr. 458 din 31 martie 2009*, C. Jud. nr. 5/2009, pp. 265-267.

² E. Hurubă, *Considerații privitoare la necesitatea încuviințării de către instanța de judecată a începerii executării silite și unele note critice la Decizia Curții Constituționale nr. 458 din 31 martie 2009*, RRES nr. 1/2009, pp. 40-54.

³ V.M. Ciobanu, *Curtea Constituțională – garant al supremației Constituției, putere legiuitoare sau expert parlamentar*, RRDP nr. 3/2009, pp. 72-95.

⁴ A. Tabacu, I. Cristian, *Notă la Decizia Curții Constituționale nr. 458 din 31 martie 2009*, PR nr. 5/2009, pp. 97-112.

⁵ Publicată în M. Of. nr. 324 din 15 mai 2009.

⁶ În același sens, v. C. T. Tereacă, *Natura juridică a executării silite de drept comun*, RRES nr. 2/2010, pp. 44-49; I. Lazăr, *Discuții privind natura executării silite și a activității executorului judecătoresc în reglementarea noului Cod de procedură*

derentă, deoarece executorul judecătoresc este principalul artizan al procedurii de executare silită, în vreme ce rolul instanței de judecată este unul sancționator, care intervine numai pentru a cenzura actele de executare nelegale și prejudiciabile.

Secțiunea a IV-a *Principiile fundamentale ale executării silite*

Executarea silită reprezintă una din instituțiile fundamentale ale dreptului procesual civil și o componentă importantă a justiției într-un stat de drept. Ca orice altă instituție importantă a dreptului procesual civil, executarea silită este caracterizată de anumite principii, adică de anumite reguli generale în baza cărora sunt reglementate structura și desfășurarea executării silite. Aceste reguli, care se completează cu principiile fundamentale ale procesului civil și cu principiile organizării profesiei de executor judecătoresc, au nu numai o importanță teoretică, ci și una practică¹.

Din punct de vedere teoretic, principiile fundamentale ale executării silite contribuie la înțelegerea și interpretarea dispozițiilor legale care reglementează această activitate. Sub aspect practic, importanța acestora este covârșitoare, întrucât ajută la interpretarea unor dispoziții mai puțin clare sau la complinirea unor norme juridice, ducând în final la crearea unei jurisprudențe execuționale unitare.

Codul de procedură civilă reglementează în mod expres doar unele dintre principiile fundamentale care guvernează executarea silită, în timp ce celelalte principii pot fi deduse din interpretarea dispozițiilor legale care reglementează această instituție, din întreaga legislație procesual civilă, din normele constituționale, dar și din documentele internaționale, referindu-ne, în principal, la Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Înainte de a proceda la prezentarea celor mai importante principii ale procedurii de executare, în cele ce urmează vom învedera câteva considerații care au plecat în doctrină² pentru afirmarea unui drept execuțional civil de sine stătător.

Astfel, dreptul execuțional civil ar putea fi definit ca reprezentând ramura de drept alcătuită din totalitatea normelor procesuale de drept privat, care stabilesc modalități de constrângere a debitorului, sancțiuni și alte măsuri ce urmează a fi aplicate sau luate de către executorii judecătorești, instanțele judecătorești și celelalte autorități care reprezintă forța publică, în scopul restabilirii ordinii de drept și a dreptului substanțial ce i-a fost încălcat creditorului.

În favoarea soluției că dreptul execuțional ar putea să constituie o ramură distinctă alături de celelalte ramuri de drept pledează faptul că acesta are principii fundamentale proprii, substanțial asemănătoare cu cele din faza jurisdicțională și care îi guvernează întreaga activitate, și anume: principiul legalității; principiul independenței executorului judecătoresc; principiul rolului activ al executorului judecătoresc; principiul egalității părților în faza execuțională; principiul desfășurării procedurii execuționale în limba

civilă, RRES nr. 3/2011, pp. 100-121 – autorul susține opinia privind caracterul mixt al procedurii de executare silită însă cu o abordare nuanțată față de vechiul Cod. Se arată că noul Cod de procedură civilă reglementează o activitate de jurisdicție care se regăsește atât în activitatea executorului judecătoresc, cât și în cea a instanței de judecată, cu mențiunea că, în ceea ce privește executorul judecătoresc, *jurisdicția* este una „specială”, în cadrul căreia acesta dispune prin acte cu caracter jurisdicțional – concretizate prin încheieri, la care se adaugă o serie de acte care se aseamănă cu actele administrative (fără însă a putea fi catalogate ca jurisdicționale), cum ar fi: procese-verbale și alte acte de procedură cu formele și în termenele prevăzute de lege.

¹ I. Gârbuleț, *Principiile fundamentale ale executării silite*, RRES nr. 3/2010, pp. 13-47.

² G. Payan, *La perspective d'un droit européen de l'exécution*, RRES nr. 2/2010, pp. 80-173; I. Gârbuleț, A. Stoica, *Ghid practic de executare silită. Explicații, cereri, formulare*, ed a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2010, p. 16; A. Stoica, *Scurtă pledoarie pentru un drept european, autonom*, RRES nr. 4/2010, pp. 63-71.

Evelina Oprina

Ioan Gârbuleț

**TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC
DE EXECUTARE Silită**

Volumul II
Explicații, cereri, modele

Universul Juridic
București
-2013-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2013, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA UNUIA
DINTRE AUTORI ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE
INTERIORUL ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OPRINA, EVELINA

Tratat teoretic și practic de executare silită / Evelina

Oprina, Ioan Gârbuleț. - București : Universul Juridic, 2013

2 vol.

ISBN 978-973-127-913-8

Vol. 2 : Explicații, cereri, modele. - Bibliogr. - ISBN

978-973-127-915-2

I. Gârbuleț, Ioan

347.952(498)

REDACȚIE:

tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0732.320.666**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL

tel.: **021.314.93.15; 0733.673.555**

DISTRIBUȚIE:

fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

COMENZI ON-LINE,

CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%

Abrevieri

ABGB	Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (Codul civil general austriac)
adde	a se adăuga
alin.	alineat
apud.	citat după
art.	articol
BGB	Deutsches bürgerliches Gesetzbuch (Codul civil german)
B. Of.	Buletinul Oficial, Partea I
c.	contra
C. aer.	Codul aerian
C. civ.	Codul civil
C. civ. elv. (fr.) (it.) (Q)	Codul civil elvețian (francez) (italian) (Québec) etc.
C. com.	Codul comercial
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Strasbourg)
c.f.	cartea funciară
C. fam.	Codul familiei
C.Jud.	Revista „Curierul Judiciar” – serie nouă
CJCE	Curtea de Justiție a Comunităților Europene (Luxembourg)
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
C. m.	Codul muncii
Convenție	Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția europeană a drepturilor omului)
C. pen.	Codul penal
C. pr. civ.	Codul de procedură civilă
C. pr. fisc.	Codul de procedură fiscală
C. pr. pen.	Codul de procedură penală
Cass. fr. (it.)	Curtea de Casație franceză (italiană)
cf.	a se compara cu
col. civ.	colegiul civil
C. Ap.	Curtea de Apel
Cas.	Înalta Curte de Casație și Justiție a României
CC	Curtea Constituțională
CSJ	Curtea Supremă de Justiție (1990-2003)
dec.	decizia
dec. civ. (pen.)	decizia civilă (penală) etc.
D.	Decret
D.L.	Decret-lege
Digesta	Corpus Juris Civilis
Dreptul	Revista „Dreptul” – serie nouă
ed.	ediție
Ed.	Editura
eod. loc.	eodem loco, „în același loc”
et alii	și alții (alte)
ex.	(de) exemplu
etc.	etcaetera („și celelalte”)

fr.	francez
g.	german
H.G.	Hotărârea Guvernului României
HCM	Hotărârea Consiliului de Miniștri
ibidem	în același loc
idem	același autor
i.d.	id est, „adică”
infra	mai jos
it.	italian
Jud.	Judecătoria
L.	Lege
loc. cit.	locul citat
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
n.a.	nota autorului
n.n.	nota noastră (a autorului)
nr.	numărul
NCC	Noul Cod civil român (Legea nr. 287/2009)
NCPC	Proiectul Noului Cod de procedură civilă (2009)
N.R.	Nota redacției
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
op. cit.	opera citată
p.	pagina
pp.	paginile
p.n.	paranteza noastră
par.	paragraful
passim	în diverse locuri
pt.	pentru
pct.	punctul
Plen TS	Plenul Tribunalului Suprem
PR	„Pandectele române” – Repertoriu de jurisprudență, doctrină și legislație – serie nouă
RDC	„Revista de drept comercial” - serie nouă
RRA	„Revista română de arbitraj”
RRD	„Revista română de drept”
RRDA	„Revista română de drept al afacerilor”
RRDM	„Revista română de dreptul muncii”
RRDP	„Revista română de drept privat”
s. civ.	secția civilă
s. civ. propr. int.	secția civilă și de proprietate intelectuală
s. com.	secția comercială
s. cont. adm.	secția contencios administrativ
SCJ	Revista „Studii și cercetări juridice”
Studia	Revista „STUDIA Universitatis Babeș-Bolyai” – Series Iurisprudentia
sent. civ. (pen.)	sentință civilă (penală) etc.
s.n.	sublinierea noastră
s. pen.	secția penală
supra	mai sus

ș.a.	și alții (altele)
t.	tomul
T.	Tribunalul
TJ	Tribunalul județean
TMB	Tribunalul Municipiului București
T. pop. rai.	Tribunalul popular al raionului
T. reg.	Tribunalul regional
TS	Tribunalul Suprem
urm.	următoarele
VO	verbo (la cuvântul)
V.	a se vedea
vs.	versus, „contra”
vol.	volumul
ZGB	Zivil Gesetzbuch (Codul civil elvețian)

Notă

Volumul al doilea al lucrării are un caracter preponderent practic, cuprinzând, cu scurte considerații teoretice, modele orientative de acte (cereri, încheieri, procese-verbale, somații, hotărâri, adrese etc.) pe care creditorii, debitorii, intervenienții, executorii judecătorești, instanța de executare și alți participanți la executarea silită trebuie să le formuleze, să le întocmească sau să le emită în cea de-a doua fază a procesului civil.

Modelele de acte cuprinse în acest volum sunt prezentate în ordinea titlurilor, capitolelor, secțiunilor și articolelor din Codul de procedură civilă care reglementează materia executării silite și sunt numerotate începând cu numărul 1 până la numărul 462, astfel încât să constituie un instrument util și facil pentru toți cei care, într-un fel sau altul, sunt implicați în activitatea de executare silită.

Fiecare model de act este structurat, în principal, pe două paliere: primul de ordin teoretic, care cuprinde o prezentare a respectivului act, cu indicarea sediului materiei și a unor scurte explicații și cel de-al doilea, de ordin aplicativ, care cuprinde formularul ce ar trebui urmat în activitatea practică. În plus, acolo unde textul de lege prevede posibilitatea alternativă de formulare a unui act de către diferite subiecte de drept, am întocmit modele orientative pentru fiecare dintre persoanele cărora legea le atribuie calitate procesuală activă, pentru a ușura accesul la acest domeniu extrem de arid al procedurii civile inclusiv celor care nu sunt profesioniști ai dreptului.

Învederăm, de asemenea, faptul că, în funcție de instituțiile juridice analizate, primul volum al lucrării conține trimiteri la fiecare act din volumul al doilea, prin indicarea numărului corespunzător al modelului respectivului act, urmărind, prin conexiunile făcute, realizarea unei îmbinări armonioase a părții teoretice cu partea practică a tratatului, pentru ca, în final, lucrarea de față să fie de un real folos tuturor celor care o utilizează.

Autorii

CARTEA A V-A

TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE

CAPITOLUL I Scopul și obiectul executării silit

1. Cerere formulată de persoana îndreptățită privind executarea unor obligații de a face fără intervenția executorului judecătoresc

1.1. Aspecte teoretice privind cererea formulată de persoana îndreptățită privind executarea unor obligații de a face fără intervenția executorului judecătoresc

Executarea unor obligații de a face, precum înscrierea sau radierea unui drept, act sau fapt dintr-un registru public, emiterea unei autorizații, eliberarea unui certificat sau predarea unui înscris și altele asemenea, se poate obține la simpla cerere a persoanei îndreptățite, făcută în temeiul unui titlu executoriu, fără a fi necesară intervenția executorului judecătoresc, dacă prin lege nu se dispune altfel. În caz de neconformare a debitorului, creditorul poate recurge la executarea silită în condițiile Codului de procedură civilă.

Așadar, legiuitorul a stabilit că în cazul executării unor obligații de a face, creditorul care dispune de un titlu executoriu în acest sens, poate obține executarea acestora fără a fi necesară intervenția executorului judecătoresc, dacă formulează o cerere în acest sens la instituția abilitată.

Cererea trebuie formulată în scris și trebuie să cuprindă elementele necesare cererii de chemare în judecată.

Dacă debitorul nu execută de bunăvoie obligația, creditorul poate recurge la executarea silită.

Sediul materiei îl constituie dispozițiile art. 622 alin. 4 C. pr. civ.

1.2. Model orientativ de cerere formulată de persoana îndreptățită privind executarea unor obligații de a face fără intervenția executorului judecătoresc

**Către
Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară al
localității _____,**

Subsemnatul/Subscrisa _____, cu domiciliul/sediul în _____, str. _____, nr. __, ap. __, județul _____, având adresa electronică _____ și nr. de telefon/fax _____, în calitate de **creditor**, formulez

CERERE DE RADIERE

a dreptului de ipotecă înscris asupra imobilului situat în localitatea _____, str. _____, nr. __, ap. __, județul _____, înscris în C.F. nr. _____, a comunei/ orașului/ municipiului _____, nr. topografic/nr. cadastral _____,

În fapt, prin sentința civilă/penală nr. ____/____ a Judecătorei/ Tribunalului/ Curții de Apel _____, definitivă prin decizia civilă/penală nr. ____/____ a Tribunalului/Curții de Apel/Înaltei Curți de Casație și Justiție _____, s-a dispus radierea dreptului de ipotecă înscris în favoarea debitorului _____ cu domiciliul/sediul în _____, str. _____, nr. __, ap. __, județul _____, asupra imobilului situat în localitatea _____, str. _____, nr. __, ap. __, județul _____, înscris în C.F. nr. _____, a comunei/orașului/municipiului _____, nr. topografic/ nr. cadastral _____.

Având în vedere că mă aflu în posesia unui titlu executoriu valabil, vă solicit să radiati dreptul de ipotecă asupra imobilului indicat mai sus.

În drept, îmi întemeiez cererea pe dispozițiile art. 622 alin. 4 C. pr. civ.

Anexez la prezenta cerere titlul executoriu în copie legalizată și dovada achitării taxei de timbru în sumă de ____ lei și timbrul judiciar în valoare de ____ lei.

DATA

SEMNĂTURA

2. Cerere formulată de către creditor privind vânzarea bunurilor mobile ipotecate fără intervenția executorului judecătoresc

2.1. Aspecte teoretice privind cererea formulată de către creditor privind vânzarea bunurilor mobile ipotecate fără intervenția executorului judecătoresc

Vânzarea de către creditor a bunurilor mobile ipotecate în condițiile art. 2.445 C. civ. se face cu încuviințarea instanței, fără intervenția executorului judecătoresc.

Conform art. 2.445 C. civ., creditorul ipotecar poate cere instanței de executare încuviințarea executării ipotecii mobiliare prin vânzarea bunului mobil ipotecat. La cererea de încuviințare se vor depune documente care atestă existența creanței ipotecare și a ipotecii mobiliare, împreună cu dovada perfectării ipotecii. Instanța va analiza existența creanței și a ipotecii legal perfectate și va încuviința vânzarea, cu citarea părților interesate.

Creditorul ipotecar poate vinde bunurile mobile ipotecate în starea în care se găsesc sau după luarea unor măsuri comercial rezonabile pentru valorificarea acestora.

Creditorul poate vinde bunurile mobile ipotecate prin licitație publică ori prin negociere directă, prin unul sau mai multe contracte, în bloc ori separat, în orice moment sau loc, în condiții comerciale rezonabile.

Părțile pot conveni, prin contractul de ipotecă, modul de valorificare a bunurilor grevate.

În toate cazurile, vânzarea trebuie realizată într-o manieră comercial rezonabilă în ceea ce privește metoda, momentul, locul, condițiile și toate celelalte aspecte ale acesteia.

Prin urmare, conform dispozițiilor legale citate mai sus, creditorul poate vinde bunurile mobile ipotecate, prin licitație publică ori prin negociere directă, fără intervenția executorului judecătoresc, dacă obține încuviințarea instanței în acest sens.

Potrivit art. 181¹ din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, introdus prin art. III pct. 24 din O.U.G. nr. 79/2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, încuviințarea executării ipotecii mobiliare prin vânzarea bunului ipotecat prevăzută la art. 2.445 C. civ. este de competența judecătoriei în a cărei circumscripție teritorială își are domiciliul sau, după caz, sediul creditorul.

Cererea trebuie formulată în scris și va cuprinde elementele necesare cererii de chemare în judecată.

Sediul materiei îl constituie dispozițiile art. 622 alin. 5 C. pr. civ. coroborate cu art. 2.445 C. civ. și art. 181¹ din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil.

2.2. Model orientativ de cerere formulată de către creditor privind vânzarea bunurilor mobile ipotecate fără intervenția executorului judecătoresc

Către
Judecătoria _____,

Subsemnatul/Subscrisa _____, cu domiciliul/sediul în _____, str. _____, nr. _____, ap. _____, județul _____, având adresa electronică _____ și nr. de telefon/fax _____ în calitate de **creditor** în contradictoriu cu **debitorul** _____, cu domiciliul/sediul în _____, str. _____, nr. _____, ap. _____, județul _____, având adresa electronică _____ și nr. de telefon/fax _____, formulez

Cerere de încuviințare a vânzării bunurilor mobile ipotecate

prin contractul de ipotecă autentificat sub nr. _____ din data de _____, de notar public _____, cu sediul în _____, str. _____, nr. _____, ap. _____, județul _____, fără intervenția executorului judecătoresc.

În fapt, prin contractul de ipotecă autentificat sub nr. _____ din data de _____ de către notarul public _____, cu sediul în _____, str. _____, nr. _____, ap. _____, județul _____, debitorul _____ a ipotecat în favoarea mea următoarele bunuri mobile: _____, pentru a garanta împrumutul în sumă de _____ lei pe care i l-am acordat la data de _____ prin contractul de împrumut autentificat sub nr. _____ din data de _____, de notarul public _____, cu sediul în _____, str. _____, nr. _____, ap. _____, județul _____.

Prin contractul de împrumut indicat mai sus, debitorul s-a obligat să-mi restituie suma de bani la data de _____, însă nu și-a respectat această obligație și nici în prezent nu mi-a plătit suma de bani datorată, deși am purtat numeroase discuții cu debitorul în acest sens.

Menționez că prin contractul de ipotecă am stabilit cu debitorul ca valorificarea bunurilor grevate să se facă prin negociere directă, prin unul sau mai multe contracte, în bloc ori separat, în orice moment sau loc și în condiții comerciale rezonabile.

Prin urmare, vă rog să admiteți cererea așa cum am formulat-o și să încuviințați să vând bunurile mobile ce formează obiectul contractului de ipotecă autentificat sub nr. _____ din data de _____ de către notarul public _____, cu sediul în _____, str. _____, nr. _____, ap. _____, județul _____, prin negociere directă, prin unul sau mai multe contracte, în bloc ori separat, în orice moment sau loc și în condiții comerciale rezonabile.

În drept, îmi întemeiez cererea pe dispozițiile art. 622 alin. 5 C. pr. civ. coroborate cu art. 2.445 C. civ.

Anexăm la prezenta cerere următoarele înscrisuri: contractul de ipotecă autentificat sub nr. _____ din data de _____ de către notarul public _____ și contractul de împrumut autentificat sub nr. _____ din data de _____ de notarul public _____.

Depun cererea în două exemplare, pentru a fi comunicată și debitorului, precum și dovada achitării taxei judiciare de timbru în sumă de _____ lei și timbrul judiciar în valoare de _____ lei.

DATA

SEMĂTURA

3. Adresă către debitor prin care i se solicită lămuriri în scris cu privire la bunurile și veniturile sale

3.1. Aspecte teoretice privind adresa prin care executorul judecătoresc îi solicită debitorului lămuriri în scris cu privire la bunurile și veniturile sale

Dacă socotește că este în interesul executării, executorul judecătoresc îi va cere debitorului, în condițiile legii, lămuriri în scris în legătură cu veniturile și bunurile sale, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, asupra cărora se poate efectua executarea, cu arătarea locului unde se află acestea, precum și pentru a-l determina să execute de bunăvoie obligația sa, arătându-i consecințele la care s-ar expune în cazul continuării executării silite. În toate cazurile, debitorul va fi informat cu privire la cuantumul estimativ al cheltuielilor de executare.

Așadar, textul de lege citat lasă la aprecierea executorului judecătoresc dacă este sau nu cazul să solicite debitorului, în scris, lămuriri cu privire la veniturile și bunurile sale, fiind o expresie a principiului rolului activ al executorului judecătoresc.

În situația în care executorul judecătoresc apreciază că este oportună o astfel de solicitare, va comunica debitorului o adresă prin care îi va pune în vedere să arate, în scris, toate veniturile și bunurile sale, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, asupra cărora se poate efectua executarea, cu arătarea locului unde se află acestea, încercând, totodată, să-l determine să execute de bunăvoie obligația sa, arătându-i și consecințele la care s-ar expune în cazul continuării executării silite.

Această solicitare se poate face numai după ce s-a încuviințat executarea silită de către instanța de judecată și numai după înștiințarea debitorului cu privire la faptul că s-a declanșat o executare silită împotriva sa.

De asemenea, textul de lege prevede că executorul judecătoresc este obligat să informeze debitorul cu privire la cuantumul estimativ al cheltuielilor de executare.

Sediul materiei îl constituie dispozițiile art. 627 alin. 2 C. pr. civ.

3.2. Model orientativ de adresă prin care executorul judecătoresc îi solicită debitorului lămuriri în scris cu privire la bunurile și veniturile sale

Camera Executorilor Judecătorești de pe lângă Curtea de Apel

BIROUL EXECUTORULUI JUDECĂTORESC

_____, str. _____, nr. ____, ap. _____, tel/fax: _____
 C.F. _____, cont bancar nr. _____
 e-mail: _____@_____, site: www._____.ro

Dosar nr. _____

Data _____

Către

cu domiciliul/sediul în _____,
 _____, str. _____, nr. ____ ap. _____,
 județul _____,

Având în vedere că împotriva dumneavoastră s-a declanșat executarea silită la cererea creditorului _____, cu domiciliul/sediul în _____, str. _____, nr. ____ ap. _____, județul _____, așa cum v-am înștiințat la data de _____, în baza art. 627 alin. 2 C. pr. civ. vă punem în vedere ca în termen de ____ zile să ne comunicați în scris toate veniturile și bunurile dumneavoastră, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, asupra cărora se poate efectua executarea, cu arătarea locului unde se află acestea.

De asemenea, vă rugăm să plătiți de bunăvoie suma de _____ lei pe care o datorați creditorului, în baza titlului executoriu constând în sentința civilă/penală nr. ___/___ a Judecătoriei/Tribunalului/Curții de Apel _____, definitivă prin decizia civilă/penală nr. ___/___ a Tribunalului/Curții de Apel/Înaltei Curți de Casație și Justiție _____, precum și cheltuielile de executare în sumă de _____ lei, în caz contrar urmează să procedăm la vânzarea la licitație publică a bunurilor pe care le dețineți și să poprim veniturile obținute de dumneavoastră.

Totodată, vă informăm că, refuzul nejustificat de a vă prezenta ori de a da lămuririle solicitate, precum și darea cu rea-credință de informații incomplete atrag răspunderea dvs. pentru toate prejudiciile cauzate, precum și aplicarea sancțiunii amenzii judiciare de la 100 lei la 1.000 lei prevăzută de art. 188 alin. 2 C. pr. civ.

De asemenea, vă aducem la cunoștință cuantumul estimativ al cheltuielilor de executare care se ridică la suma de _____ lei.

Pentru detalii în legătură cu executarea silită vă rugăm să vă prezentați la sediul biroului nostru, zilnic între orele ____ - ____.

Cu respect,

Executor judecătoresc,

4. Cerere adresată președintelui instanței de executare pentru aplicarea unei amenzi judiciare debitorului

4.1. Aspecte teoretice privind cererea adresată președintelui instanței de executare pentru aplicarea unei amenzi judiciare debitorului

În cazul în care executorul judecătoresc socotește că este în interesul executării, îi va cere debitorului, în condițiile legii, lămuriri în scris în legătură cu veniturile și bunurile sale, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, asupra cărora se poate efectua executarea, cu arătarea locului unde se află acestea, precum și pentru a-l determina să execute de bunăvoie obligația sa, arătându-i consecințele la care s-ar expune în cazul continuării executării silite. În toate cazurile, debitorul va fi informat cu privire la cuantumul estimativ al cheltuielilor de executare.

Refuzul nejustificat al debitorului de a se prezenta ori de a da lămuririle necesare, precum și darea cu rea-credință de informații incomplete atrage răspunderea acestuia pentru toate prejudiciile cauzate, precum și aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 188 alin. 2.

În conformitate cu dispozițiile art. 188 alin. 2 C. pr. civ. nerespectarea de către orice persoană a dispozițiilor privind desfășurarea normală a executării silite se sancționează de către președintele instanței de executare, la cererea executorului, cu amendă judiciară de la 100 lei la 1.000 lei.

Așadar, potrivit celor arătate mai sus, legitimare procesuală activă în cererea adresată instanței de executare are numai executorul judecătoresc.

Condițiile cerute de lege pentru angajarea răspunderii debitorului prin aplicarea unei amenzi judiciare ca urmare a nerespectării dispozițiilor privind desfășurarea normală a executării silite sunt:

- dovedirea solicitării de către executorul judecătoresc de lămuriri în scris cu privire la veniturile și bunurile debitorului;
- lipsa nejustificată a debitorului ori refuzul de a da lămuririle necesare sau darea cu rea-credință de informații incomplete.

Cererea privind aplicarea unei amenzi judiciare debitorului, formulată de executorul judecătoresc se adresează președintelui instanței de executare.

Sediul materiei îl constituie dispozițiile art. 627 alin. 3 coroborate cu art. 188 alin. 2 C. pr. civ.

4.2. Model orientativ de cerere adresată președintelui instanței de executare pentru aplicarea unei amenzi judiciare debitorului

Camera Executorilor Judecătorești de pe lângă Curtea de Apel

BIROUL EXECUTORULUI JUDECĂTORESC

_____, str. _____, nr. ____, ap. ____, tel/fax: _____
 C.F. _____, cont bancar nr. _____
 e-mail: _____@_____, site: www._____.ro

Către
 Președintele Judecătoriei _____,

Subsemnatul _____, **executor judecătoresc** în circumscripția Curții de Apel _____, cu sediul în _____, str. _____, nr. ____, ap. ____, județul _____, prin prezenta vă solicităm

Aplicarea unei amenzi judiciare

debitorului _____, cu domiciliul/sediul în _____, str. _____, nr. ____, ap. ____, județul _____, în dosarul execuțional nr. _____, aflat pe rolul biroului nostru.

În fapt, cererea de executare silită formulată de creditorul _____ cu domiciliul/sediul în _____, str. _____, nr. ____, ap. ____ județul _____, a fost încuviințată prin încheierea din data de _____ a Judecătoriei _____, fiind declanșată urmărirea silită împotriva debitorului, în baza titlului executoriu constând în sentința civilă/penală nr. ____/____ a Judecătoriei/Tribunalului/Curții de Apel _____ definitivă prin decizia civilă/penală nr. ____/____ a Tribunalului/ Curții de Apel/Înaltei Curți de Casație și Justiție _____.

Prin adresa cu nr. _____ din data de _____ emisă în dosarul execuțional nr. _____ aflat pe rolul biroului nostru, i s-a pus în vedere debitorului ca în termen de __ zile să comunice în scris toate veniturile și bunurile sale, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, asupra cărora se poate efectua executarea silită, cu arătarea locului unde se află acestea.

Acesta a refuzat în mod nejustificat de a se prezenta ori de a da lămuririle necesare (sau a dat cu rea-credință informații incomplete), nesocotind dispozițiile privind executarea silită și/sau determinând tergiversarea procedurii de urmărire, astfel încât vă rog să procedați la aplicarea unei amenzi judiciare.

În drept, îmi întemeiez cererea pe dispozițiile art. 627 alin. 3 coroborate cu art. 188 alin. 2 C. pr. civ.

Anexăm în copie certificată adresa prin care debitorul a fost invitat la sediul biroului nostru, o copie certificată de pe încheierea instanței prin care s-a încuviințat executarea silită și o copie certificată a titlului executoriu.

Depunem cererea în 3 exemplare, precum și dovada achitării taxei judiciare de timbru în sumă de _____ lei și timbrul judiciar în valoare de _____ lei.

Executor judecătoresc,

5. Cererea adresată președintelui instanței de executare pentru repararea prejudiciului cauzat prin amânarea executării

5.1. Aspecte teoretice privind cererea adresată președintelui instanței de executare pentru repararea prejudiciului cauzat prin amânarea executării

În conformitate cu dispozițiile art. 627 alin. 2 C. pr. civ., dacă socotește că este în interesul executării, executorul judecătoresc îi va cere debitorului, în condițiile legii, lămuriri în scris în legătură cu veniturile și bunurile sale, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, asupra cărora se poate efectua executarea, cu arătarea locului unde se află acestea, precum și pentru a-l determina să execute de bunăvoie obligația sa, arătându-i consecințele la care s-ar expune în cazul continuării executării silite. În toate cazurile, debitorul va fi informat cu privire la cuantumul estimativ al cheltuielilor de executare.

Refuzul nejustificat al debitorului de a se prezenta ori de a da lămuririle necesare, precum și darea cu rea-credință de informații incomplete atrage răspunderea acestuia pentru toate prejudiciile cauzate.

Potrivit art. 189 C. pr. civ., cel care, cu intenție sau din culpă, a pricinuit amânarea judecării sau a executării silite, prin una dintre faptele prevăzute la art. 187 sau 188, la cererea părții interesate va putea fi obligat de către instanța de judecată ori, după caz, de către președintele instanței de executare, la plata unei despăgubiri pentru prejudiciul material sau moral cauzat prin amânare.

Așadar, în cazul în care debitorul refuză nejustificat de a se prezenta la executorul judecătoresc sau de a da lămuririle necesare cu privire la veniturile și bunurile sale ori dă cu rea-credință informații incomplete, poate fi tras la răspundere civilă pentru prejudiciile cauzate prin amânarea executării.

Cererea se formulează în scris, de către partea interesată, se adresează președintelui instanței de executare și trebuie să cuprindă toate condițiile cerute de lege pentru cererea de chemare în judecată.

Temeiul juridic al cererii este răspunderea civilă delictuală, ale cărei elemente trebuie dovedite de reclamant. Fapta ilicită a celui obligat constă în săvârșirea uneia dintre faptele prevăzute la art. 187 sau 188 C. pr. civ., vinovăția constă în dovedirea intenției sau culpei în pricinuirea amânării executării silite, prejudiciul reprezintă pierderea efectiv suferită și poate fi material sau moral, iar legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu trebuie să constea în aceea că prejudiciul suferit este urmarea directă a faptei săvârșite.

Asupra cererii, președintele instanței de executare se va pronunța prin încheiere executorie.

În lipsa unui text expres, soluționarea cererii se face cu citarea părților.

Încheierea se va comunica celui obligat, dacă măsura a fost luată în lipsa acestuia, în caz contrar, nemaisubzistând această obligație.

Sediul materiei îl constituie dispozițiile art. 627 alin. 3 coroborate cu art. 189 C. pr. civ.

5.2. Model orientativ de cerere adresată președintelui instanței de executare pentru repararea prejudiciului cauzat prin amânarea executării

Către
Președintele Judecătoriei _____,

Subsemnatul/Subscrisa _____, cu domiciliul/sediul în _____, str. _____, nr. _____, ap. _____, județul _____, având adresa electronică _____ și nr. de telefon/fax _____, în calitate de **creditor**, formulez

Cerere pentru repararea prejudiciului cauzat prin amânarea executării

împotriva **debitorului** _____, cu domiciliul/sediul în _____, str. _____, nr. _____, ap. _____, județul _____, având adresa electronică _____ și nr. de telefon/fax _____, pe care vă rog să o admiteți și să-l obligați pe acesta la plata sumei de _____ lei, reprezentând daune materiale și la plata sumei de _____ lei, cu titlu de daune morale, precum și la plata cheltuielilor de judecată.

În fapt, prin cererea formulată la data de _____, Biroul executorului judecătoresc _____ a înregistrat cererea mea și a deschis dosar de executare silită împotriva debitorului.

Prin încheierea din data de _____ a Judecătoriei _____, s-a încuviințat executarea silită, iar prin adresa cu nr. _____ din data de _____, executorul judecătoresc a pus în vedere debitorului ca în termen de _____ zile să comunice în scris toate veniturile și bunurile sale, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, asupra cărora se poate efectua executarea silită, cu arătarea locului unde se află acestea.

Acesta a refuzat în mod nejustificat de a se prezenta ori de a da lămuririle necesare (sau a dat cu rea-credință de informații incomplete), ceea ce a condus la amânarea executării silită, fiind nevoie de trei luni de zile pentru identificarea bunurilor debitorului.

În plus, cu rea-credință, debitorul a formulat mai multe contestații la executare, toate respinse de instanța de judecată, executarea silită fiind întârziată mai bine de un an de zile, astfel încât prin atitudinea menționată acesta mi-a creat un prejudiciu material în sumă de _____ lei, ce reprezintă creditul și penalitățile de întârziere pe care din cauza lipsei sumelor de bani datorate de debitor, nu am reușit să le achit la Banca _____.

De asemenea, debitorul mi-a creat și un prejudiciu moral, pe care îl estimez la suma de _____ lei, ce reprezintă stresul și disconfortul psihic suportat în această perioadă de timp, datorită faptului că nu am reușit să achit ratele la bancă de mai bine

de un an și a faptului că am fost introdus în evidențele Biroului de credit, astfel încât timp de 7 ani nu mai pot accesa un alt credit de la nicio altă bancă din România,

Prin urmare, vă rog să-mi admiteți cererea așa cum am formulat-o, să-l obligați pe debitor la plata sumelor solicitate și la plata cheltuielilor de judecată

În drept, îmi întemeiez cererea pe dispozițiile art. 627 alin. 3 coroborate cu art. 187 și art. 189 C. pr. civ.

În susținerea cererii, înțeleg să mă folosesc de proba cu înscrisuri, proba cu interogatoriul debitorului, precum și proba testimonială.

Depun cererea în două exemplare, înscrisurile invocate în sprijinul cererii, precum și dovada achitării taxei judiciare de timbru în sumă de _____ lei și timbrul judiciar în valoare de _____ lei.

DATA

SEMNĂTURA